

فقه و مصلحت

ابوالقاسم علیدوست

www.ketab.ir

۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰
۱۰۱
۱۰۲
۱۰۳
۱۰۴
۱۰۵
۱۰۶
۱۰۷
۱۰۸
۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹
۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹
۱۳۰
۱۳۱
۱۳۲
۱۳۳
۱۳۴
۱۳۵
۱۳۶
۱۳۷
۱۳۸
۱۳۹
۱۴۰
۱۴۱
۱۴۲
۱۴۳
۱۴۴
۱۴۵
۱۴۶
۱۴۷
۱۴۸
۱۴۹
۱۵۰
۱۵۱
۱۵۲
۱۵۳
۱۵۴
۱۵۵
۱۵۶
۱۵۷
۱۵۸
۱۵۹
۱۶۰
۱۶۱
۱۶۲
۱۶۳
۱۶۴
۱۶۵
۱۶۶
۱۶۷
۱۶۸
۱۶۹
۱۷۰
۱۷۱
۱۷۲
۱۷۳
۱۷۴
۱۷۵
۱۷۶
۱۷۷
۱۷۸
۱۷۹
۱۸۰
۱۸۱
۱۸۲
۱۸۳
۱۸۴
۱۸۵
۱۸۶
۱۸۷
۱۸۸
۱۸۹
۱۹۰
۱۹۱
۱۹۲
۱۹۳
۱۹۴
۱۹۵
۱۹۶
۱۹۷
۱۹۸
۱۹۹
۲۰۰
۲۰۱
۲۰۲
۲۰۳
۲۰۴
۲۰۵
۲۰۶
۲۰۷
۲۰۸
۲۰۹
۲۱۰
۲۱۱
۲۱۲
۲۱۳
۲۱۴
۲۱۵
۲۱۶
۲۱۷
۲۱۸
۲۱۹
۲۲۰
۲۲۱
۲۲۲
۲۲۳
۲۲۴
۲۲۵
۲۲۶
۲۲۷
۲۲۸
۲۲۹
۲۳۰
۲۳۱
۲۳۲
۲۳۳
۲۳۴
۲۳۵
۲۳۶
۲۳۷
۲۳۸
۲۳۹
۲۴۰
۲۴۱
۲۴۲
۲۴۳
۲۴۴
۲۴۵
۲۴۶
۲۴۷
۲۴۸
۲۴۹
۲۵۰
۲۵۱
۲۵۲
۲۵۳
۲۵۴
۲۵۵
۲۵۶
۲۵۷
۲۵۸
۲۵۹
۲۶۰
۲۶۱
۲۶۲
۲۶۳
۲۶۴
۲۶۵
۲۶۶
۲۶۷
۲۶۸
۲۶۹
۲۷۰
۲۷۱
۲۷۲
۲۷۳
۲۷۴
۲۷۵
۲۷۶
۲۷۷
۲۷۸
۲۷۹
۲۸۰
۲۸۱
۲۸۲
۲۸۳
۲۸۴
۲۸۵
۲۸۶
۲۸۷
۲۸۸
۲۸۹
۲۹۰
۲۹۱
۲۹۲
۲۹۳
۲۹۴
۲۹۵
۲۹۶
۲۹۷
۲۹۸
۲۹۹
۳۰۰

کتاب سال جمهوری اسلامی ایران-۱۳۸۹

فقه و مصلحت

ابوالقاسم علیدوست

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

طراح جلد: سید ایمان توری نجفی

چاپ سیزدهم: ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: بوستان کتاب قم

شناسه: علیدوست، ابوالقاسم

موضوع: مصلحت / فقه و مصلحت / ابوالقاسم علیدوست.

مشخصات نشر: تهران: سال ۱۳۸۹، انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۲.

مشخصات جلدی: ۸۴ ص.

شابک: ۹۶۴-۳۹۸۲-۸۴-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: کیا

یادداشت: کتابنامه ص ۸۰۵-۸۴ همچنین به صورت زیر

موضوع: مصلحت (اصول فقه) موضوع: فقه- فلسفه

شناسه افزوده: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.

رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۸ ق۸۴۷/۱۶۱/۷ BP

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۱۷۵۳۱۲۴

این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

تهران: تقاطع بزرگراه شهید مدرس و خیابان شهید بهشتی، پلاک ۵۶

تلفن: ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران: خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

همه حقوق محفوظ است

.....	۲۲۷
.....	۲۳۲
.....	۲۴۶
.....	۲۵۲
.....	۲۵۹
.....	۲۸۵

فهرست اجمالی

.....	۲۷
.....	۶۱
.....	۶۳
.....	۶۴
.....	۶۹
.....	۸۲
.....	۱۰۵
.....	۱۲۸
.....	۱۴۷
.....	۱۴۷
.....	۱۹۵
.....	۲۴۵
.....	۳۱۷
.....	۳۲۱

بخش دوم: جایگاه مصلحت در کشف حکم و اجرای احکام مکشوف،
 شیوه و نهاد کشف
 فصل اول: جایگاه مصلحت در کشف حکم از منظر مذاهب فقهی ...

مبحث اول: موقعیت سندی مصلحت در مذاهب فقهی سنیان ۳۲۳

مبحث دوم: موقعیت سندی مصلحت در فقه امامیه ۳۳۶

فصل دوم: جایگاه مصلحت در تطبیق و اجرای احکام شرعی و فقهی

مکشوف، شیوه و نهاد کشف ۳۹۷

مبحث اول: حضور مصلحت در تطبیق و اجرای احکام مکشوف ۴۰۰

مبحث دوم: معیارها و مبانی کشف مصالح مورد نظر شارع، ترتیب مصالح و

نهادهای تشخیص آن ۴۵۴

نتایج بخش دوم ۵۸۱

بخش سوم: پرسش‌ها، شبهه‌ها و آسیب‌ها ۶۱۱

فصل اول: پرسش‌ها و شبهه‌ها ۶۱۵

مبحث اول: کشاکش مصلحت با شریعت و قانون؛ مصلحت و خیل (تدابیر)

شرعی، مصلحت و احکام شکلی منسوب به شریعت و موجود در فقه ۶۱۵

مبحث دوم: چیست؟ گستره و نقض حکم حکومتی؟ ۶۶۱

مبحث سوم: بررسی «اصل شریعت» در آیات نازل، نصوص صادره و سیره

معصومین علیهم‌السلام و «حقیقه بودن قضایای شرعی»؟ ۷۳۲

مبحث چهارم: جایگاه تشکیلات و نهادهایی که در مجمع تشخیص مصلحت

نظام در استنباط احکام بر اساس مذاهب فقهی امامیه و اهل سنت ۷۵۱

فصل دوم: آسیب‌ها (آسیب‌شناسی فقه و مصلحت) ۷۶۱

مبحث اول: توقف (جمود)، تقصیر و اشعری‌گری در فهم مصلحت از شریعت و

در کاربرد مصلحت در استنباط ۷۶۲

مبحث دوم: مصلحت‌گرایی افراطی و قدم نهادن در ورطه یوتیلیاریانیسم،

ماکیاولیسم، بدعت، عرفی‌انگاری دین و در نهایت ترقیق شریعت یا حذف آن ۷۶۷

مبحث سوم: نداشتن مبنا و منطقی بسامان در اخذ به مصلحت در استنباط ۷۷۸

مبحث چهارم: جلب نظر به مصلحت موقت و شکلی و غفلت از مصالح

بنیادین؛ ۷۷۸

نتایج بخش سوم ۷۹۱

۶۴	۶۴
۶۵	۶۵
۶۶	۶۶
۶۷	۶۷
۶۸	۶۸
۶۹	۶۹
۷۰	۷۰
۷۱	۷۱
۷۲	۷۲
۷۳	۷۳

فهرست تفصیلی

۲۳	پیشگفتار	۲۳
۲۷	مقدمه	۲۷
۳۷	شریعت و مصلحت	۳۷
۳۹	فقه و مصلحت	۳۹
۳۹	بیان موضوع و انگیزه نگارش	۳۹
۳۲	مصلحت در مذاهب فقهی	۳۲
۳۴	فقه امامیه و مصلحت	۳۴
۳۷	فقه سنّیان و مصلحت	۳۷
۳۹	مالکیه و مصلحت	۳۹
۴۱	حنفیه و مصلحت	۴۱
۴۳	شافعیه و مصلحت	۴۳
۴۷	حنابله و مصلحت	۴۷
۵۱	تاریخچه تمسک به مصلحت و گفت‌وگو از آن	۵۱
۵۹	ساختار کتاب	۵۹
۶۱	بخش اول: مفهوم‌شناسی و مبانی	۶۱
۶۳	فصل اول: مفاهیم تحقیق	۶۳
۶۴	مبحث اول: «شریعت»، «فقه» و «اجتهاد»	۶۴

۶۴.....	گفتار اول: شریعت در لغت و متون دینی	۶۴
۶۵.....	گفتار دوم: فقه در لغت، عرف و اصطلاح	۶۵
۶۸.....	گفتار سوم: اجتهاد	۶۸
۶۹.....	مبحث دوم: «مقاصد شریعت»، «علل الشرائع» و «حکم»	۶۹
۶۹.....	گفتار اول: مقاصد شریعت	۶۹
۷۰.....	بیان غزالی در تعداد و اقسام مقاصد شریعت	۷۰
۷۲.....	نقد بیان غزالی در تفسیر مقاصد شریعت و ارائه تحقیق در این باره	۷۲
۷۵.....	گفتار دوم: علل الشرائع	۷۵
۷۷.....	گفتار سوم: حکم	۷۷
۷۸.....	تعریف حکم در اصطلاح متقدمان و تابعان آن‌ها	۷۸
۷۹.....	نقد این تعریف	۷۹
۷۹.....	تعریف حکم در اصطلاح متأخران و معاصران	۷۹
۸۰.....	بررسی مفهوم متأخران	۸۰
۸۱.....	«حکم» در لغت، عرف و اصطلاح با توجه به کاربردهای آن	۸۱
۸۲.....	مبحث سوم: «مصلحت»، «منفعت» و «مصلح مرسله»	۸۲
۸۲.....	گفتار اول: مصلحت	۸۲
۸۳.....	مصلحت در لغت، عرف و نصوص دینی	۸۳
۸۷.....	اصول مصلحت شرعی و روش کشف آن	۸۷
۸۸.....	عینیت‌ها و مصادیق مصلحت شرعی	۸۸
۸۸.....	اقسام مصلحت شرعی	۸۸
۹۰.....	ویژگی‌های مصلحت شرعی	۹۰
۹۴.....	مصلحت در فقه	۹۴
۹۵.....	گفتار دوم: منفعت	۹۵
۹۸.....	گفتار سوم: عدالت	۹۸
۱۰۲.....	گفتار چهارم: مصالح مرسله	۱۰۲
۱۰۲.....	مصالح مرسله در اصطلاح فقه و اصول	۱۰۲